

Методичні рекомендації
на випадок дій персоналу КНУБА у разі влучання безпілотних літальних
апаратів (далі – БпЛА) або падіння їх фрагментів та уламків під час повітряних атак
російської федерації.

1. Загальні положення

Цільовий інструктаж на випадок влучання або падіння уламків БпЛА проводиться з усіма працівниками університету, а також з особами, які прибули до закладу у відрядження, на роботу, навчання, виробничу практику, і мають брати безпосередню участь у навчальному та виробничому процесах.

Цільовий інструктаж спрямований на ознайомлення співробітників з:

- особистими діями у разі влучання БпЛА або падіння фрагментів (уламків) у будівлю суб'єкта господарювання;
- оповіщення співробітників та інших осіб про виникнення надзвичайної події (ситуації);
- порядком дій співробітників закладу при евакуації у безпечні місця перебування;
- порядком укриття співробітників у разі виникнення надзвичайної події (ситуації);
- порядком дій при наданні домедичної допомоги потерпілим.

2. Терміни та визначення:

БпЛА - ударні безпілотні літальні апарати, які широко застосовуються рф проти України, як барражуючі боєприпаси - камікадзе, здатні тривалий час перебувати в повітрі та вражати цілі на великій відстані шляхом вибуху. Вони мають характерний звук двигуна, що полегшує їх виявлення, але можуть бути складними для перехоплення через зміну висоти польоту та можливість самостійно коригувати маршрут.

Надзвичайна ситуація (далі НС) - обстановка на об'єкті, яка характеризується порушенням нормальних умов життєдіяльності населення, спричинена катастрофою, аварією, пожежею внаслідок застосування БпЛА, що призвела до виникнення загрози життю або здоров'ю населення, великої кількості загиблих і постраждалих, завдання значних матеріальних збитків

Система оповіщення - це комплекс організаційно-технічних заходів, апаратури, засобів та каналів зв'язку, призначених для своєчасного доведення сигналів та інформації про загрозу або виникнення НС до центральних і місцевих органів виконавчої влади, підприємств, установ, організацій та населення.

Евакуація - організований процес виведення або вивезення людей, тварин, матеріальних і культурних цінностей з небезпечної зони (через надзвичайну ситуацію, військовий конфлікт тощо) у безпечні місця, щоб уберегти їх від загроз життю, здоров'ю або знищенню майна. Евакуація може бути обов'язковою, загальною чи частковою, тимчасовою чи безповоротною.

Домедична допомога - комплекс невідкладних, найпростіших медичних дій, що надаються безпосередньо на місці події до прибуття професійних медиків, з метою збереження життя, зменшення страждань постраждалого та запобігання ускладнень. Вона може надаватися будь-якою особою, яка перебуває поруч, і включає в себе базові навички, такі як: зупинка кровотечі, проведення серцево-легеневої реанімації, забезпечення прохідності дихальних шляхів та фіксація травм.

Укриття в захисних спорудах - це комплекс заходів із завчасного будівництва захисних споруд, а також пристосування наявних приміщень, які відповідають певним вимогам та підтримуються у готовності до їх використання.

Найпростіші укриття - це цокольні або підвальні приміщення, які знижують комбіноване ураження людей від небезпечних наслідків НС, а також від дії засобів ураження в особливий період.

Конституцією України визнано, що найвищою соціальною цінністю є безпека людини її життя і здоров'я. Відповідно, кожен громадянин України має конституційне право на безпечне для життя і здоров'я довкілля. Зазначені конституційні права і свободи людини та суспільства в цілому є об'єктами національної безпеки держави.

3. Обов'язки громадян України у сфері цивільного захисту (згідно зі статтею 21 Кодексу цивільного захисту України)

Громадяни України зобов'язані:

- дотримуватися правил поведінки, безпеки та дій у НС;
- дотримуватися заходів безпеки у побуті та повсякденній трудовій діяльності, не допускати порушень виробничої та технологічної дисципліни, вимог екологічної безпеки, охорони праці, що можуть призвести до НС;
- вивчати способи захисту від НС та дій у разі їх виникнення, надання домедичної допомоги постраждалим, правила користування засобами захисту;
- повідомляти службі екстреної допомоги населенню про виникнення НС;
- у разі виникнення НС, до прибуття пожежно-рятувальних підрозділів, вживати заходів для рятування населення і майна;
- виконувати правила пожежної безпеки, навчатися обережному поводженню з вогнем.

Кожен працівник закладу зобов'язаний знати порядок дій при виникненні можливих влучань та падіння фрагментів (уламків) БпЛА, вживати всіх залежних від нього заходів для рятування людей, гасіння пожежі, проведенні евакуації у разі її потреби.

4. Оповіщення про надзвичайну подію (надзвичайну ситуацію), пов'язану з влучанням БпЛА (падінням фрагментів та уламків БпЛА)

Працівники закладу повинні повідомити диспетчерів екстрених служб за телефонами: 101 (пожежні та рятувальники), 102 (поліція), 103 (швидка медична допомога), 104 (служба газу), (044) 430-37-13 (Київська аварійно-рятувальна служба)

або за єдиним телефонним номером екстреного виклику «112» (якщо він введений в експлуатацію).

З метою забезпечення від дублювання повідомлень та перевантаження ліній зв'язку диспетчерів екстрених служб доцільно одразу ж розподілитися за напрямками передачі повідомлень, наприклад: один працівник телефонує за номером 101, другий – за номером 102, інші – за рештою номерів. При повідомленні слід чітко формулювати зміст повідомлення, наприклад: ***«Влучання у будівлю за адресою: бульвар Верховної Ради, 6-а. Вибух. Пожежа у приміщеннях технічного поверху, горять зовнішні блоки кондиціонерів на 4 та 5 поверхах та зовнішнє покриття фасадної стіни будинку».***

5. Здійснення евакуаційних заходів

Почувши сигнал оповіщення про вибух та пожежу, працівники зобов'язані здійснити евакуацію з будівлі.

Працівники повинні:

- забрати необхідні речі і документи, які заздалегідь підготовлені на випадок евакуації («тривожні» сумки/рюкзаки), відключити електропостачання та вентиляцію у службових приміщеннях, вжити інших заходів, що перешкоджатимуть поширенню вогню та диму;

- вийти у коридор та рухатися прискореним кроком заздалегідь визначеними евакуаційними шляхами у напрямку безпечних місць тимчасового перебування. При цьому вони повинні сповіщати інших осіб про небезпеку, допомагати один одному при евакуації. Головна мета – сповістити про небезпеку оточуючих, надати максимальну допомогу іншим особам, у тому числі дітям, жінкам та особам з обмеженими можливостями якомога швидше евакуюватися у безпечне місце.

Слід враховувати, що у разі спрацювання пожежної сигналізації усі пасажирські і вантажно-пасажирські ліфти автоматично будуть спрямовані до першого поверху та заблоковані.

6. Дії працівників у разі загрози повторної атаки БпЛА (повторного влучання)

Внаслідок повторної атаки БпЛА (повторного влучання) можливі такі наслідки:

- санітарні втрати серед працівників;
- зниження або втрата психологічної стійкості працівників через стресові навантаження на психіку;
- пошкодження та виведення з ладу техніки, майна та обладнання;
- збільшення масштабів надзвичайної ситуації (події) через виникнення нових руйнувань та осередків пожеж, збільшення санітарних втрат тощо.

У разі виявлення характерних ознак атаки БпЛА (візуального спостереження збиття БпЛА) здійснюється оповіщення про небезпеку шляхом подачі сигналу: ***«Увага, атака! Усі – в укриття!»*** голосом, жестами, через гучномовні пристрої тощо.

При цьому працівники через обмеження у часі вибирають найближчі укриття та діють за обставинами, намагаючись максимально убезпечити себе від ураження ударною хвилею, уламками, фрагментами оздоблення будівель тощо.

Після завершення повторної атаки БпЛА кожен працівник повинен:

- оцінити свій стан на наявність осколкових поранень, травм та контузії. У разі виявлення – оцінити ступінь їх тяжкості. Якщо поранення важке або кровотеча дуже сильна – намагатися самотійно зупинити кровотечу, використовуючи засоби першої допомоги: пов'язки, тампони, турнікет;
- сповістити про себе (хто, вид травмування, місцезнаходження) голосом або через засоби мобільного зв'язку викликати медичну допомогу;
- по можливості залишатися на місці до прибуття допомоги, оскільки переміщення з травмою може значно погіршити фізичний стан.

У разі відсутності травм та сильної контузії:

- оцінити стан на наявність осколкових поранень, травм та контузії інших осіб, у разі потреби надати їм домедичну допомогу у межах своїх можливостей;
- повідомити безпосереднього керівника про свою готовність (неготовність) виконувати подальші дії (завдання за призначенням).

До прибуття представників екстрених служб працівники закладу повинні розраховувати на власні сили і можливості з організації взаємної допомоги:

- при оповіщенні оточуючих про небезпеку;
- при проведенні заходів евакуації;
- при визначенні місця або декількох місць безпечного тимчасового перебування;
- при самотійному гасінні осередків пожежі первинними засобами пожежогасіння;
- при наданні домедичної допомоги постраждалим;
- при організації самотійних дій з охорони будівлі та зустрічі прибуваючих до місця події представників екстрених служб;

Усі подальші дії працівники закладу повинні здійснювати у повній відповідності до розпоряджень представників екстрених служб та надавати їм всебічну допомогу у межах своїх можливостей.

При цьому від дій кожного співробітника у повній мірі залежать життя та здоров'я оточуючих.